

Výpady.

(Dokončení.)

VII.

Organisace výpadového oddílu.

Vojenskou jednotku, které je svěřeno provést vlastní výpad, t. j. vykonati nějaký úkol, spojený s vniknutím do nepřátelské organisace, nazýváme výpadovým oddílem.

Síla a podrobná organisace takového výpadového oddílu závisí na řadě okolností, především na úkolu, na hloubce a šířce prostoru výpadu, na obranných prostředcích nepřítele atd.

Každý výpadový oddíl je učeněn do hloubky v řadu sledů, které následují za sebou a mají různé úkoly.

Výpadový oddíl je rozčleněn také do šířky, a to v hlavní skupinu, jež provede úlohu výpadu uvnitř nepřátelské obranné organisace, a obvyklejné v pravou a levou bočnou záštitu, jež chrání boky hlavní skupiny.

Jde-li o podnik většího rozsahu, skládá se výpádový oddíl z řady útočných skupin, jež se opět člení na sledy a jimž jsou přiděleny prostorově oddělené úkoly. Všeobecně lze počítati na každý silnější odpor nepřátelské obranné organizace (jako jsou hnízda odporu, stanoviště bočné palby, kulometná hnízda atd.) po zvláštní výpádové skupině: jedna výpádová skupina může dostati za úkol zdolati několik odporů, ale tyto musí ležeti spíše za sebou, nikoli vedle sebe, aby mohly býti potlačovány postupně. V plánu výpadu je každé skupině předepsána zvláštní cesta a jsou vymezeny úkoly; v nepřátelských drátěných překážkách připadne nejméně po jednom průlomu pro každou skupinu; skupiny řeší své úlohy zcela samostatně bez ohledu na postup sousední skupiny. Teprve, když bylo cíle skupiny plně dosaženo, je taková skupina povinna pomoci skupině sousední, jež snad nemohla pro prudký odpor nepřítele tak rychle postoupiti. Aby mohla čeliti nepředvídaným situacím, má každá výpádová skupina vlastní zálohu (záložní sled) a kromě toho disponuje velitel celku záložní skupinou, organisovanou podobně jako skupiny útočné. Síla jedné útočné skupiny je zpravidla tím větší, čím hlouběji musí skupina vniknouti do nepřátelských zákopů a čím více odporů musí překonati. Výpočet sil se stanoví pro každou skupinu úvahou, při které nutno uvážiti všechny okolnosti, jež mohou míti vliv na splnění daného úkolu; proto bude míti každá útočná skupina výpádového oddílu jiné složení.

Citlivými body výpádových oddílů jsou jejich boky, proti kterým bude hlavně namířena event. odvetná akce nepřítele; proto musí býti při každém výpadu dostatečně postaráno o ochranu boků. Tato ochrana bude při malých akcích svěřena silnější hlídce, jež následuje stupňovitě za křídlem výpádového oddílu a položí se někde před nepřátelskými překážkami.

Při výpadu většího slohu, kdy výpádový oddíl obyčejně pronikne hlouběji do nepřátelské organizace, musí býti ochrana boků důkladnější a bude svěřena zvláštní útočné skupině, jež nebude míti jiný úkol než chrániti výpádový oddíl během jeho práce uvnitř nepřátelské organizace; tato skupina k ochraně boku se člení v sledy podobně jako skupina útočná; jedna nebo více částí bočné skupiny zůstane v době postupu ležeti v terénu před nepřátelskými překážkami, což závisí hlavně na vzdálenosti obou předních zákopů; tyto bočné záštity budou umístěny v terénu stupňovitě za sebou, aby zadnější její složka neporanila střelbou složku přednější a aby ji chránila před obchvatem boku.

Jedním z důležitých problémů při sestavování plánu výpadů a při určení organizace výpádového oddílu bude otázka velitelská. Velitelé musí býti obzvláště vybraní, zkušení, rozvázní i energičtí, neboť provádění výpadu je druhem boje, při němž více než kdy jindy závisí zdar podniku na osobních vlastnostech, na iniciativě a na dobrém příkladu velitelů. Každé velitelské místo musí býti dvojnásobně obsazeno osobou plně informovanou, aby mohla automaticky převzít velení, kdyby byl velitel zraněn: má tedy velitel výpádového oddílu vedle sebe svého zástupce, který nemá jiného úkolu; také u každého velitele útočné nebo bočné skupiny a u každého velitele sledu je předem určený zástupce. Velitel výpádového oddílu a jeho zástupce jsou i při malých podnicích důstojníci; totéž platí o velitelích útočných skupin

a jejich zástupců, jakož i o velitelích bočních záštít. Je tedy procentní poměr důstojníků k mužstvu ve výpadovém oddílu mnohem vyšší, než jaký připadá obvykle podle organisace; totéž možno říci o rotmistrech, kteří při výpadech vedou často prvky, kterým velí vají za obvyklých poměrů poddůstojníci atd., jako skupina čističů a p.

Každý výpadový oddíl při menších akcích anebo každá útočná skupina při výpadech většího slohu skládá se asi z těchto sledů:

1. ze sledu překážkového,
2. ze sledu úderného,
3. ze sledu útočného,
4. ze sledu čističů,
5. ze sledu záložního, a třeba-li,
6. ze sledu pracovního.

Překážkový sled má úkol zříditi nebo doplniti průlom y v překážkách a otvírati tak cestu útočné skupině; skládá se nejméně z jedné ženijní hlídky o 1 poddůstojníku a 2—3 mužích, opatřených připravenými táhlými náložemi a nůžkami na stříhání dráhů. Tato ženijní hlídka postupuje z výchozí základny před celou skupinou, ohledá nebo zřídí průlom v drátech, a teprve když je cesta pásmem překážek zajištěna, vřítí se úderný sled a za ním celá skupina do nepřátelských zákopů. Nepředvídá-li se plánem výpadu proniknutí do větší hloubky protivníkovy organisace, t. j. nepředvídá-li se překročení dalšího pásma překážek, zůstane překážkový sled ležeti jako stráž u průlomu, který nůžkami dále rozšiřuje; očekává-li se však průchod dalšími pruhy překážek, ponechá překážkový sled u průlomu třeba jen malou hlídku a se svým jádrem postupuje dále, obvykle za úderným sledem, a je stále připraven zakročiti tam, kde předchozí dělostřelecká průprava vystřílela dostatečné průchody.

Úderný sled vnikne první do nepřátelské organisace, přeskočí nepřátelské zákopy a nestaraje se o odpor nepřítele, snaží se během dostati až k nejzazšímu cíli, t. j. až k cíli, kterého má výpadový oddíl dosáhnouti. Cílem tímto bude často druhé pásmo překážek nebo druhý zákop; odtud chrání úderný sled práci výpadového oddílu před napadením z čela. Úderný sled se skládá z jednoho nebo více rojů střeleckých a úderných.

Útočný sled pronikne za sledem úderným a postupuje terénem mimo zákopy proti předpokládanému odporu, a brání-li se nepřítel, zahájí proti němu palbu z lehkých kulometů a bombarduje jej puškovými granáty, čímž umožňuje pronikání sledu dalšího, čističů. Sled útočný se skládá z rojů střeleckých a ze skupin granátnických.

Sled čističů je složen z jednoho nebo více rojů úderných, které postupují zákopy směrem k nepřátelskému odporu, proniknou pod ochranou sledu útočného co nejbliže k hnízdu odporu, zdolají jej vrháním nebo střelbou granátů nebo bodákovým útokem, vyčistí všechny zákopy a úkryty, na něž cestou naráží, a odešlou zajatce dozadu. Po splnění své úlohy pomohou, je-li toho třeba, sousedním skupinám.

Za sledem čističů bývají přiděleny event. plamenomety, které zakročí všude, kde nepřítel klade vážnější odpor. K sledu čističů jsou zařadění nejlepší úderníci; u kaž-

děho muže je přidělen jeden pomocník, který nekoná nic jiného, než že nese a podává ruční granáty.

Záložní sled se skládá z jednoho nebo více družstev, které postupují na určitou vzdálenost za sledem čističů a kterých velitel skupiny používá v případech, které nemohly býtí plánem výpadu předvíhány; záloha zůstává co možná nejdéle v rukou velitele a vmísí se samostatně v boj jen v kritických okamžicích. U zálohy je také zdravotnická hlídka, event. záložní plamenomety, malé minomety a vrhače granátů, bylo-li jich použítí plánem výpadu nařizeno, telefonní hlídka a dělostřelecký pozorovatel.

Musí-li výpadová skupina postupně zdolati několik odporů, bude tato záloha dosti veliká, aby mohla postupně živiti ztráty sledu útočného a čističů nebo převzítí jejich úkoly při dalším pronikání, a dělí se pak na řadu sledů záložních.

Pracovní sled a nosiči jsou přiděleni jen v čas potřeby, v počtu od několika mužů do několika družstev, pomáhají nositi trhaviny, stavební materiál, střelivo, odnášejí raněné, odvádějí zraněné, konají různé práce atd. Mohou býtí sloučeny ve skupině, která postupuje před záložním sledem nebo za ním, jindy jsou rozděleny po hloučcích k různým sledům a nesou jejich speciální potřeby.

Je-li úkolem výpadové skupiny provésti ničivé práce v nepřátelských zákopech, zesílí se buď překážkový sled o několik ženistů a nosičů trhavin anebo se zařadí zvláštní trhací sled, který postupuje za zálohou, neboť chopí se práce teprve po plném vyčištění a dobytí daného pásma v nepřátelské obranné organizaci; roznět položených náloží se provede jen na znamení velitele skupiny (výpadového oddílu), který se přesvědčí, že výbuchem nebudou ohroženi vlastní vojíni.

Musí-li výpadová skupina překročiti cestou vodní překážku, bude jí přiřčena mostní skupina, na př. družstvo nebo četa ženistů, jež z materiálu předem připraveného vystaví jednoduché a rychlé přechody (útokové lávky), nejméně po jedné lávce pro každou skupinu. Tomuto mostnímu oddílu nesmějí býtí přiděleny jiné práce, na př. trhání, protože se nemůže další akce zúčastniti, neboť zůstane jako mostní stráž u zřízených přechodů, chrání je před nepřátelským protiútokem, opravuje je, byly-li poškozeny nepřátelskou palbou, mnohdy rozmnožuje počet přechodů během práce výpadového oddílu, aby byl za všech okolností zajištěn hladký pozdější ústup výpadového oddílu. Zřízené útokové lávky se zničí nebo rozeberou po provedení výpadu teprve na přímý rozkaz velitele výpadového oddílu (odloučené skupiny), který se přesvědčil, že celá ustupující skupina přešla překážku.

Místo velitele oddílu (skupiny) a jeho zástupce nelze přesně určití: při přechodu nepřátelskými překážkami bude pravděpodobně za úderným sledem, při pronikání do hloubky nepřátelské organizace bude mezi sledem úderným a čističi, při přemáhání odporu bude mezi sledem útočným a zálohou; u velitele je několik spojek, které jsou zároveň jeho ochranou.

Podle těchto zásad bude činiti síla výpadového oddílu při provedení pouhého přepadu izolované polní stráže na př. 20—30 mužů, kromě dvou hlídek, jež tvoří bočné záštity. Při výpadu, který pronikne nepříteli hluboko a na neširoké frontě do nepřátelské organizace a který se provádí násilím, činí průměrná síla výpadového

oddílu kolem 100 mužů; při výpadu, který vede dosti hluboko do protivníkovy obranného pásma, bude činiti celková síla několik rot anebo i praporů, rozčleněných na útočné a bočné skupiny, jakož i na zálohu.

Výpadu npor. Wernera, t. zv. „Podniku Wilhelмова“ 19/7 1916 účastnilo se před zákopy 4 důstojníci a 60 mužů pěchoty, 1 důstojník a 18 mužů ženijního vojska, 1 důstojník dělostř. s 2 telefonisty. Podnik podporovalo 7 lehkých baterií, 3 hrubé a 1 těžká baterie, 1 těžký minomet, 6 hrubých a 6 lehkých, kromě těžkých kulometů a několika vrhačů granátů. (Oberleutnant Werner: Gewaltsame Patrouillenunternehmungen.)

Výpad na plošinu des Ervantes v Lotrinsku severně od lesa de Bezange provedli Francouzové s těmito silami:

- 3 prapory pěšího pluku 411,
- 3 roty pěšího pluku 6,
- 1 rota plamenometů,
- 2 roty ženijního pluku 4,
- 144 polních kanonů,
- 100 hrubých děl polního dělostřelectva,
- 80 těžkých dalekonosných děl,
- 100 čet kulometů.

Ovšem výpady tak velkého rozsahu nebudou časté a jsou odůvodněny nejspíše v tom případě, sleduje-li se výpadem úmysl urvatí nepříteli důležitý bod terénu.

Všeobecně platí pravidlo z bývalého rakouského předpisu: „Aby se předešly zbytečné ztráty a vzájemné překážení, má býti složení útočných skupin jen tak veliké, jak je to nutno k dosažení dané úlohy.“

Jinak můžeme přibližně stanovití sílu výpadového oddílu také zásadou, že sled útočný a čističů mají býti dohromady alespoň tak silné jako předpokládaný nepřátelský odpor, t. j. jako síla posádky protivníka v pásmu, jež bude napadeno.

V předcházející kapitole bylo již řečeno, že se také výzbroj a výstroj jednoho každého účastníka výpadu stanoví úvahou a je jiná, než jaká přísluší dotčeným vojínům organisačními předpisy.

Všichni důstojníci a vojíni, z nichž se skládá výpadový oddíl, t. j. kteří vyjdou před vlastní zákopy, mají na hlavě přílbu, pečlivě blátem zamazanou, aby se neleskla; plynovou masku mají zavěšenu volně kolem krku na závěsném popruhu a zastrčenu do pootevřeného kabátu, aby sebou neházela a nešuměla; boty s ovinovačkami, protože se nejlépe hodí k běhu a k přemáhání překážek; na stejnokroji i na prádle jsou odstraněny všechny barvy výložků, čísla pluků, odznaky zbraní, razítka jsou zamazána, lístky se jmény strhány. Sumky, torby a pláště se nevezmou; v zimě mají všichni sněhové pláště nebo bílý plátěný oděv přes stejnokroj.

Výzbroj: úderní roje, pomocníci střeleckých rojů, pracovní hloučky, nosiči a spojky mají pušku zavěšenu přes rameno. Pušky nejsou nabity, kromě u ústupových a bočných zaštit. Náboje jsou uloženy v kapsách, na muže asi po 50. Část mužstva má bodáky nasazené na pušku; pochva a u většiny mužstva i bodák se nechají v zadu. Každý úderník, granátník (a pomocník střeleckých rojů, ne-

nese-li střelivo) má nejméně 10, lépe však 20 ručních granátů v kapsách anebo ve dvou pytlících, které visí po obou stranách s prsou přes ramena a jež jsou tak upevněny, aby sebou neházely. Také všichni důstojníci a rotmistři, pak nosiči, ženisté atd. jsou opatřeni ručními granáty, nejméně 2—3.

Každý důstojník a voják výpadového oddílu má zbraň pro boj zblízka; důstojníci, rotmistři a mnozí poddůstojníci opakovací pistoli a asi 5 plných zásobníků; všichni vojáci mají buď nůž, dýku nebo bodák za pasem anebo v botě, lopatku nebo topůrko. Skupinám čističů se přidělují pro zákopový boj brokovnice; Němci mají pro tento případ velmi vhodné tak zv. strojní pistole, která je vlastně malým a velmi lehkým kulometem, střelícím na malé vzdálenosti pistolovým střelivem.

Velitelé skupin a jejich zástupci mají každý píšťalku nebo sirénu, světélkující hodinky a světélkující busolu, obě však v kapse, nikoli na ruce, elektrickou kapesní svítilnu, blok na hlášení, tužku, podle potřeby mapu nebo náčrt, v nichž však nesmí být zakreslena vlastní posice. U každého velitele skupiny nese spojka osvětlovací pistoli a různobarevné rakety.

Pracovní skupiny mají stanová plátna k odnášení raněných a kořisti, provazy k spoutání zajatých, event. technické nářadí.

Boční a ústupové záštity, jež budou snad ležeti v otevřeném terénu, mají zemní pytle nebo i ocelové štíty, aby nebyly bez ochrany vydány nepřátelské palbě.

Ženisté a zákopníci, kterým jsou uloženy nějaké technické práce, nesou při výpadu příslušné nářadí a stavební materiál, k tomu určitou materiální zálohu. Proto jsou jim podle potřeby přiděleni nosiči od pěchoty, lépe však je vzít nosiče od ženijního vojska, aby mohli zaskočiti za event. ztráty. Každý překážkový sled nějaké skupiny je opatřen alespoň jednou adjustovanou táhlou náloží i tehdy, když se nepředvidá ničení překážek trháním, což se osvědčuje zejména v tom případě, bylo-li ničení překážek svěřeno dělostřelectvu a minometům, jejichž práce nebývá nikdy zcela uspokojivá. Každý ženista má u sebe jednu ekrasitovou náložku ($\frac{1}{2}$ kg nebo 1 kg) a časový zapalovač.

Technické nářadí se bere k výpadu jen tehdy, hodlá-li se dobytý terén podržeti: v tom případě má každý pěšák lopatku nebo topůrko, jež mu slouží zároveň za zbraň v rukopáším boji, každý úderník v pytlíku pro granáty na dně 4 pytlíky pro zemní práce, ženisté a mužstvo pracovních hlouček jsou opatřeni dlouhým nářadím. Kromě toho je v předním zákopu připravena záloha pracovního nářadí a stavebního materiálu, která se dopraví kupředu ihned, jak dojde znamení, že vytčeného cíle je dobyt. Nářadí je ovšem voleno podle druhu půdy a očekávaných prací.

K snadné orientaci postupu jednotlivých prvků výpadového oddílu nesou při větších výpadech nej přednější lidé úderného sledu, sledu útočného a čističů červené elektrické kapesní svítilny na tyčích, jež jsou tak dlouhé, že vyčnívají nad zákopy; na straně držené k nepříteli jsou lampičky zastřeny. Překážkový a mostní sled nesou zelené svítilny a označují jimi průchody v překážkách a útokové lávky; u těchto zelených

světél musí býti osvětlena nejen strana zpět, t. j. k vlastním zákopům obrácená, ale i dopředu k nepříteli, aby výpadový oddíl našel snadno cestu zpět do vlastní posice v době ústupu, jež je někdy nejchoulostivějším okamžikem celé akce, hlavně ustupuje-li se po splnění úkolu před nepřátelským protiúderem. Někdy musí býti učiněna opatření, aby tato zelená světla byla po určitou dobu ve směru k nepříteli zastřena — od překročení průlomů v překážkách anebo po překročení útokových lávek až do okamžiku, kdy se ustupující výpadový oddíl opět přibližuje k průchodům — protože by jinak tato světla označovala, zejména nepřátelským těžkým kulometům, příliš zřetelně místa, kudy se vrací výpadový oddíl, což by mělo třebas v zápětí i velmi těžké ztráty. Když se zelená světla přechodně zastrou, řídí jich odhalení velitel výpadového oddílu — při větších podnicích velitelé výpadových skupin — nejlépe světelnými signály.

Mužstvo sledu čističů, jehož úkolem je vybrati hnízda odporu, umístěná v štolových nebo betonových úkrytech, má připevněny blízko ústí pušek černým isolačním drátem ostré elektrické svítilny tak, aby se daly tlakem vedle spouště rozsvítiti. (Notes on minor Enterprises.)

Předvídá-li se při větších akcích podržení dobytého území, zařadí se k výpadovým oddílům také spojovací družstva, opatřená stavebním materiálem (bubny s drátem nenavazovaným a co nejdelším) a radiotelegrafní družstva s malými stanicemi.

Všechny předměty, které mají důstojníci a vojíní pěších, ženijních, družstev spojovacích, zdravotnických hlídek atd., jsou připraveny tak, aby nepřekážely a neklapaly. Aby tento požadavek byl zaručen, cvičí se upevňování a tiché nošení zbraní, náradí, výstroje atd. při nácviku výpadu; před výpadem přezkoušejí důstojníci znovu své podřízené, zda se všichni podle toho zařídili.

Zdravotnické družstvo je opatřeno materiálem pro přikládání nouzových obvazů, občerstvujícími prostředky a stannými plátny k odnášení raněných; nosítka se při výpadu obyčejně nehodí, nelze s nimi postupovati zákopy.

VIII.

Provedení výpadu.

Plánem výpadu je stanoven časový průběh všech prací a příprav, jež musí býti před výpadem provedeny, zejména:

1. doba, kdy musí býti skončeny přípravy dělostřelectva,
2. různé stavby opevňovací, komunikační a táborové,
3. event. doplnění spojovací sítě,
4. jakékoli materiální přípravy jiného druhu,
5. hodina příchodu výpadového oddílu do posice a zaujetí vyčkávacího stanoviště v předním zákopu,
6. pohotovost všech složek výpad provádějících nebo podporujících,
7. započetí a průběh dělostřelecké přípravy,
8. okamžik vyrazení pěchoty z výchozí základny,
9. event. okamžik započetí ústupu.

O úloze dělostřelectva při výpadu bylo již výše pojednáno; zaujetí posilových stanovišť dělostřelectvem, úprava pozorovací sítě,

nastřelování, přiděl střeliva atd. určuje blíže zvláštní rozkaz velitele dělostřelectva.

Podnikají-li se před výpadem nějaké technické práce stavební, musí býti příprava technického nářadí, stavebního materiálu a provedení staveb skončena dříve, než přijde výpadový oddíl do předního pásma, což se stane nejpozději za časného rána v den D.; opožděným skončením těchto prací nastalo by v předních zákopech nebezpečné nashromáždění lidí a překáželo by posledním přípravám výpadového oddílu. Jen průchody ve vlastních překážkách se udělají až v posledních hodinách před výpadem, nejdříve za časného rána v den D., lépe však až po zešeření v noci výpadu.

Doplniti spojovací sítě bude nutno před výpadem většího slohu tím spíše, že velitel, řídící celý podnik, posune po dobu výpadu často svou pozorovatelnu více dopředu. Podrží-li se terén výpadem získaný, připraví se všechno k rychlému prodloužení linky do nově obsazených zákopů, někdy se dokonce začne stavba této linky ještě před výpadem, buď hned po smrákání nebo dokonce ještě předcházející noci, ovšem jen tehdy, nejsou-li protější zákopy příliš blízko položeny. Aby se zamezilo nebezpečí naslouchání, stavějí se výhradně dvojité linky. Spojovací důstojník znovu přezkouší materiál, aby nenastalo přetržení vedení nebo unikání proudu. Spojovací důstojník připravil předem seznam krycích hesel, výdej seznamu vyhradí si však často velitel, řídící výpad, a vydá jej pravděpodobně až den před výpadem. Pro použití u výpadového oddílu předvidá se několik krátkých, lehký zapamatovatelných slov. Uvnitř vlastní posice bude za to užívání hesel co nejpodrobnější.

Provedení příprav zdravotních, zásobovacích atd. řídí příslušní orgánové. Zdravotní služba zřídí někde v úkrytech předního pásma jedno nebo více obvazišť, v kterých budou lékaři vyčkávati příchodu raněných; obvaziště budou ovšem vybavena všemi nutnými potřebami, od čerstvé vody a obvazů až k potřebám k rychlým operacím v spěšných případech. Pro odsun raněných budou připraveny dostatečné dopravní prostředky, jako sanitní auta, vozy atd., jak jen možno nejbližší k předním zákopům. Kromě toho je k výpadovému oddílu přidělena jedna nebo více zdravotnických hlídek pro poskytování první pomoci a odnášení raněných. Jde-li o výpad většího rozsahu a je-li cíl výpadu dosti vzdálen od vlastního prvního zákopu, bude třeba i k záloze výpadového oddílu přiděliti jednoho neb více lékařů.

Zvláštní přípravy zásobovací budou provedeny nejspíše jen tehdy, když se bude předvídati udržení dobytého terénu a když situace nebude vylučovati přechodné odříznutí výpadového oddílu v nově obsazených zákopech od vlastní posice.

Příchod výpadového oddílu po skončení nácviku do předního pásma musí nastati nejpozději den před výpadem, aby výpadový oddíl měl k dispozici aspoň plných 12 hodin denního světla k orientaci a k dokončení všech příprav.

Nová důkladná orientace ve vlastních i nepřátelských zákopech je vždy nutná, protože během nepřítomnosti výpadového oddílu v předním pásmu mohly na obou stranách nastati změny v stavbách atd.

V den před výpadem shromáždí velitel výpadu na nějakém bodě s dobrým rozhledem všechny velitele, jimž připadne při výpadu nějaká úloha-velitele výpadového oddílu, útočných skupin, jednotlivých sledů s jejich zástupci, velitele dělostřelectva, ženijního vojska atd. — informuje je o nastalých změnách a probere s nimi ještě jednou podrobně úlohu jednoho každého; dotazy podřízených velitelů a přidělených specialistů musí býti odstraněny nejasností, pochyby, rozpory v pojetí, které by se mohly vyskytnouti atd.

Tam se provede poslední rozprava o plánu výpadu, hlavně rozčlenění jednotlivých skupin, jejich úkol, výzbroj, vyčkávací stanoviště, cesta postupu, výchozí základna, místo vniku do nepřátelské organizace, spolupráce s jinými zbraněmi atd. Tam se též znovu zkontrolují hodinky všech zařazených velitelů.

Po rozpravě shromáždí zase všichni velitelé výpadového oddílu dílu své mužstvo, poučí je znovu o všech úkolech, jim připadajících, o změnách v nepřátelské posici atd. Zároveň kontrolují velitelé, má-li každý voják předepsanou výzbroj a výstroj, jsou-li předměty tak upevněny, aby nedělaly hluk, nemá-li někdo u sebe dokument, z kterého by mohl nepřítel čerpati nějaké zprávy.

Nedodržení tohoto zdánlivě samozřejmého zákazu může mít nejhorší následky; dne 14/4 1917 padl takto do německých rukou operační rozkaz X. francouzského armádního sboru, který přesně obsahoval cíl, jehož chtěli Francouzové dosáhnouti při své ofenzivě severně od Remeše.

Lidé rádi přestupují tento zákaz, nikoli z velezrádných úmyslů, nýbrž z nedostatku pochopení; mnozí přechovávají u sebe svou korespondenci, jiní si dělají zápisky, píší deník a sbírají přílohy pro paměti atd. Protože i prostá obálka s adresou může skýtat nepříteli určité údaje, nesmí mít žádný účastník výpadu u sebe popsany papír; aby byla naprostá jistota, že zákaz nebude nikým překročen, prohlédnou se před výpadem všichni vojáci i důstojníci. Překročení zákazu trestá válečný soud.

Každý muž musí býti uvědomen, jak se má chovati, padne-li do nepřátelského zajetí. Všichni zařazení velitelé jsou odpovědní za to, aby byl každý muž o všem, čeho třeba, řádně poučen a aby nebylo na nic zapomenuto.

Aby se účastníci v temnotě navzájem poznali a neporanili, určí se nějaké poznávací znamení, jako bílá páska na levém rameni nebo na zádech, nebo také heslo, jež si při setkání říkají. Heslo to jest určeno jen pro výpad a není totožné s heslem, vydaným předním strážím; musí jej znáti všichni vojáci výpadového oddílu a také polní stráž, kolem nichž se bude výpadový oddíl vraceti do vlastních zákopů. Očekává-li se velká temnota, natrou se zadní plochy přílby vhodně nějakou světlou hmotou, což usnadňuje udržení spojení mezi sledy za sebou postupujícími. Očekává-li se působení otravných látek, nechají se přílby vhodně vyzadu, aby nasazení masek bylo v čas potřeby uspišeno.

Místo, v kterém se shromáždí výpadový oddíl před vyražením z vlastních zákopů, je vyčkávacím stanovištěm oddílu.

Toto vyčkávací stanoviště je vždy v prvním zákopu nebo v jeho nejbližší blízkosti, aby cesta výpadového oddílu do nepřátelské organizace byla co nejkratší. Plánem výpadu je předepsáno, kdy a kde má býti výpadový oddíl v plné pohotovosti, t. j. připraven k vyra-

žení ze zákopů. Tato doba musí býti tak určena, aby výpadev ý oddíl stihl zcela bezpečně výchozí základnu před úderem hodiny H a řídí se vzdáleností výchozí základny od vyčkávacího stanoviště, předpokládanými obtížemi terénu atd. V části zákopů, určených za vyčkávací stanoviště, jež byly předtím, třeba-li, zvláště technicky upraveny, určí se každé složce výpadev ý oddílu přesně místo, v kterém se shromáždí před výpadem a v kterém se opět ukryje po návratu z výpadu před event. trestnou palbou nepřítel e; je-li třeba, vyklidí tyto zákopy jednotky, které je mají obyčejně obsazeny, při čemž nutno přihlížeti k tomu, aby obvyklá strážní služba nebyla vůbec přerušena.

V určitou dobu plánem výpadu stanovenou nastává vyrazení výpadev ý oddílu z vyčkávacího stanoviště a přibližování do výchozí základny.

V ýchozí základna je místo, v kterém vyčká výpadev ý oddíl hodiny pěšího útoku a přeložení dělové palby, hodiny „H“. Má býti jen tak daleko vzdálena od místa vzniku do nepřátelského obranného pásma, aby výpadev ý oddíl mohl jedním prudkým přískokem vniknouti do prvního zákopu protivníka. Zároveň musí býti mimo dosah vlastní dělové průpravy, řízené na nepřátelský první zákop, a co možná má chrániti před pozorováním za náhodného neb úmyslného osvětlení nepřítel em a před palbou nejen nepřátelskou, nýbrž i před střepinami min vlastních minometů.

Také cesty výpadev ých skupin do výchozí základny a z ní k místům vniku a dále nepřátelskou organizací třeba tak voliti, aby co nejvíce chránily před palbou a pozorováním. V noci se k tomu nejlépe hodí různé negativní tvary terénu, jako údolí, strže, žlaby, koryta atd. Chybné je přecházeti v noci hřbety, s kterých není za temnoty nic viděti a na nichž se zřetelně rýsují siluety vojinů za nocí velmi temných.

Útvary výpadev ých skupin jsou stanoveny plánem výpadu.

Úderný sled postupuje v čele hloučku, za ním sledy další, vzdálené od sebe jen tak daleko, aby neztratily spojení; tyto sledy jsou v hloučcích, v zástupech nebo v dvojstupech. Postup v rojnicích se nedoporučuje, protože v tomto tvaru narazí větší část postupující jednotky na ucelené překážky a dostane se tím do bočné palby samočinných zbraní. Velitel dlí u jádra skupiny, nejlépe mezi sledem útočným a čističi. Řídí postup skupiny příkladem aneb jednoduchými znameními, údery na pažbu, napodobením zvuku zvířat nebo ptáků, pišťalkou atd. U každé skupiny jsou někteří vojín i ustanoveni, aby udržovali určitým směrem spojení zrakem.

K zajištění skupiny vysílají úderný sled a bočné záštity jednotlivé muže jako tykadla dopředu a do stran, a to často až v okamžicích náhodných anebo předvídaných zastávek, aby postup nebyl velkou opatrnickostí příliš pomalý. Záložní sled zajišťuje dozadu.

Vzdálenost sledů je i při výpadu za denního světla aspoň v první chvíli malá, aby výpadev ý oddíl rychle podběhl nepřátelskou přehrazovací palbou; později se mohou vzdálenosti zvětšiti tak, jak toho situace vyžaduje.

Skupiny postupují z vyčkávacího stanoviště do výchozí základny a dále od k r y t u k e k r y t u, podle okolností tichými přískoky

nebo, lépe, přesuny, podle potřeby krokem, během nebo plížením. Výpadev oddíl se nesmí dát zdržeti nepřátelskou palbou přehrazovací nebo kulometnou, protože v noci nebo za mlhy bývají střeleny obyčejně jen nazdařbůh a vyplývají z protivníkovy nervosity.

V e v ý c h o z í z á k l a d n ě výpadev oddíl ulehne, orientuje se a znovu uspořádá, skupiny naváží mezi sebou spojení, varují se však jakýmkoli způsobem upozorniti nepřitele. Má-li se uvolniti cesta překážkami přestřiháním drátů, čeká skupina tak dlouho, až přijde hlášení, že cesta je uvolněna. Překážkovému sledu bude často možno ještě během dělostřelecké přípravy prozkoumati stav nepřátelských překážek, rozšířiti průchody atd. Práce u překážek se koná za dne pod ochranou umělé mlhy.

Mezitím co se výpadev oddíl chystá ke zteči, nabývá dělostřelecká průprava největší prudkosti; rázem hodiny H se přenesse dělová palba dále kupředu a výpadev oddíl se vrhne prudkým během do průlomů v překážkách a dále do prvního nepřátelského zákopu. Rychlost jednání je přitom rozhodující. Po doražení do prvního zákopu nastane obyčejně malé zdržení: skupina se orientuje, uspořádá a čističi hned začnou vyklizovati nepřátelské zákopy a dusiti odpory, které snad vznikají. Kromě úderného a útočného sledu je celá skupina skryta v zákopech. Úderný sled přeskočí první zákop a běží vpřed co nejbliže za dělovou palbou a snaží se dosáhnouti nejzažších hranic pásma postupu: tam ulehne v příhodném útvaru a zajišťuje výpadev oddíl anebo skupinu před útokem z čela; nemohl-li úderný sled postoupiti tak daleko, zalehne před nejbližším odporem a odráží palbou z lehkých kulometů a střelbou puškových granátů jakýkoli pokus nepřitele přispěti ku pomoci přímo napadeným nejpřednějším částím. Vznikl-li za úderným sledem nepřátelský odpor, je společnou věcí útočného sledu a čističů, aby jej zdolali: útočný sled postupuje proti odporu terénem mimo zákopy a poutá jej palbou nebo se jej snaží obchvátiti; mezitím pronikají čističi stále blíže k hnízdu odporu a zdolají je granáty nebo bodákem. Klade-li nepřítel příliš houževnatý odpor, pokusí se velitel skupiny zdolati jej obklíčením a napadením s několika stran anebo po průpravném bombardování z puškových a ručních granátů. Disponuje-li skupina plamenomety, povolá je velitel kupředu, varuje se však použití jich příliš brzy. Nepřitele, který se stáhl dovnitř krytů, nutno vyzvati v jeho mateřštině, aby se vzdal a opustil úkryty. Nechce-li nepřítel vyjiti nebo neozve-li se, hodí se do otvorů úkrytu (dveří, střilen, komínů, větráků) několik ručních granátů výbušných, kouřových anebo dráždivých. Dokud se nepřítel nevzdá, nesmí žádný muž výpadevého oddílu vstoupiti do úkrytů neb ústí podkopové štol. Nelze-li žádným způsobem nepřitele z krytu vypuditi a nelze-li k jeho zdolání použití event. malých minometů, pokusí se ženisté vyhoditi kryt do povětří, nebo se kryt úplně obklíčí, izoluje a střeží, aby nemohl rušiti další práci výpadevého oddílu.

Po dobu akce útočného sledu a čištění zákopů vyčkává záložní sled na vhodném místě nepřátelských zákopů, jsa stále připraven zasáhnouti na rozkaz velitele skupiny nebo výpadevého oddílu do rozpoutaného boje: samostatně zasahuje v boj jen v kritických případech. Velitel oddílu nebo skupiny použije zálohy k zlomení nepředvídaných odporů a k odrážení protiútoků.

Překážkový sled zůstává v tuto dobu u překážek, střeží je v obou směrech a rozšiřuje průchody a označuje je k usnadnění nalezení zpáteční cesty bílými pruhy voskového plátna, slaměnými víchy, praporky nebo zelenými lampičkami.

Pracovní sled vyčkává svého použití na přilehlé straně překážek, přejímá raněné, kořist a zajatce, dopravuje je zpět. U pracovního sledu je zdravotnický poddůstojník se zdravotnickou hlídkou, jež poskytuje první pomoc raněným.

Je-li zlomen vyskytnuvší se odpor, postupuje výpadový oddíl dále až k nejzašší vytčené mezi. Narazí-li cestou na ucelené překážky, povolá ženisty, aby zřídili průlomy; proto následuje ženijní hlídka stále za sledem úderným.

Po dosažení daného cíle nesmí se pěchota dát strhnouti k dalšímu pronikání do nepřátelských organizací, protože by mohla býti rozbita palbou vlastního dělostřelectva a protože by tím vytvořovala situaci velmi příznivou nepřátelským protiútokům.

Výpadové útočné skupiny pronikají kupředu bez ohledu na event. zdržení sousedních skupin; jakmile však úplně ovládly a vyčistily přidělené pásmo postupu, jsou povinny přispěti ku pomoci sousedním útočným skupinám; při pronikání kupředu je svatou povinností všech velitelů dosáhnouti přiděleného cíle stůj co stůj.

Úderné sledy, jež pronikly co nejdále k nepříteli, a skupiny bočné ochrany starají se svědomitě, aby uchránily výpadový oddíl před rušivým zasažením se strany nepřítele; k tomu účelu používají lehkých kulometů k uzavření prostoru mezi zákopy a granátů ručních i puškových k uzavření zákopů, vedoucích do terénu, obsazeného nepřítelem; co možná uzavrou spojovací příkopy a rovnoběžky barikádami z pytlů, naplněných zeminou, umístěnými u nějaké traversy; kromě toho naházejí do zákopu před traversou přenosné překážky, aby se nepřítel nemohl přiblížiti na dohoz granátu.

Tento postup opakují skupiny bočné ochrany u každého dalšího překročeného zákopu, aby mohly útočné a úderné sledy proniknouti až k poslednímu nařízenému cíli; rozumí se samo sebou, že skupina bočné ochrany ponechá u každého zákopu vedoucího k nepříteli dostatečnou ochranu, nejlépe celé družstvo, aby disponovalo všemi palebnými prostředky pěchoty: kulometem, ručními a puškovými granáty; toto družstvo posune pak směrem k nepříteli malé hlídky, jež oznámí závčas, že se protivník blíží.

Po vyčištění zákopů povolá velitel oddílu neb útočné skupiny kupředu pracovní sled k odnesení kořisti nebo technickým pracím. Jsou-li nařízeny trhací práce, povolají se nyní také trhací hlídky ženistů nebo zákopníků, kteří připraví trhání příkazných pevných objektů; roznět provedou však až na rozkaz velitele výpadové skupiny, který jest odpovědný za to, aby nebyl nikdo z vlastních řad zraněn výbuchem.

Nepředvídá-li se udržení dobytého terénu, nastane nyní ústup výpadového oddílu.

Je-li však plánem výpadu stanoveno udržení obsazených zákopů, nastane výpadovému oddílu úloha nová, mnohem obtížnější než byla předcházející: udržeti a uhájiti půdu, protivníku

právě odňatou. Uhájení bude jistě obtížnější než její dobytí, neboť nepřítel zná dokonale odňatou zem a podnikne jistě brzo několik protiútoků podporovaných dělostřelectvem.

Prvním krokem k uhájení dobytého terénu bude vyznačení dosažené čáry vlastním dělostřelectvu malými praporky, vystrčenými nad zákopy, a pěchotnímu letci, když se objeví. Vlastní dělostřelectvo musí být stále připraveno, pomoci výpadovému oddílu, který pronikl kupředu; k tomu cíli musí být vybaveno dostatečným množstvím střeliva a neutralisuje všechny nepřátelské baterie, jež ruší zařizování pěchoty v dobytých zákopech, a je stále připraveno k ničivé palbě, kdyby protiútoky protivníka ohrožovaly dosažený úspěch.

Velitelé pěchoty v nově obsazených zákopech nasadí vše k uhájení nově nabytého terénu: především naváží spojení a styk, uspořádají své jednotky, organisují ihned obranu do hloubky, vyvarují se zhuštění posádky. Terén se organisuje k ochraně před očekávanou trestnou palbou nepřítele a k zneškodnění jeho protiútoků: k tomu účelu se využije hlavně pytlů a ocelových štítů a pak nastane práce technickým nářadím.

Velitelé rot a praporů obejdou co nejdříve dobytou pozici, opraví průběh nové obranné čáry a vydají rozkazy k jich urychlené plánované úpravě.

K ochraně získaného pásma zřizují se co nejdříve překážky, k čemuž se využije především přenosných překážek, jež nepřítel ponechal na místě, pak zásoby materiálu, připravené v skladištích vlastního předního zákopu; zákopové bariéry, zřízené úderným sledem a skupinou boční ochrany, doplní se všemi prostředky: skopáním země atd.; zákopy vedoucí k nepříteli se učiní nejlépe neschůdnými vyplněním dna zákopů přenosnými překážkami a rozhozenými kotouči ostnatých drátů, zakotvenými do země, ověšenými zvonečky a chřestíky, aby zavčas prozradily odklízovací práce nepřítele.

Přivolbě nové čáry obranné je vhodné nedržet se plně starých zákopů nepřátelských, jež jsou nepříteli až příliš dobře známy a nejsou takticky vždy vhodné. Těžkou otázkou bude přizpůsobit opuštěné kryty protivníka nové potřebě.

Podle potřeby dopraví se do nově obsazeného pásma těžké kulomety, lehké nebo malé minomety a granátomety, jež tvoří pak páteř obrany.

O úpravě terénu se pracuje usilovně; podle okolností se povolají kupředu pracovní oddíly, jež ovšem před svítáním musí opět zmizet; tyto pracovní oddíly dopraví na místo také pracovní nářadí, stavební potřeby, střelivo, osvětlovací prostředky, ruční granáty atd., jež po výpadu obyčejně budou scházeti. Nižší velitelé musí vši silou přemoci bezstarostnost, jež po úspěchu obyčejně zavládne u výpadového oddílu.

Zároveň s úpravou dobytého terénu pracuje se horlivě o úpravě spojovacích zákopů mezi bývalou přední čarou a novými zákopy; stejně se dokončuje kladení telefonního spojení.

Zcela jinak vypadá situace, jestliže se po výpadu obsazený terén zase vyklidí, což je zjev častější: tu nastává úkol jiný, mnohdy dosti nesnadný, ústup.

Ústup nastane obyčejně na znamení předem smluvené, jež dá velitel výpadového oddílu sirénou, vypálením různobarevných raket a p., jindy se provede ústup bez zvláštního znamení, v stanovený čas.

Také ústup se provede podle plánu předem stanoveného postupně, od krytu ke krytu. Jakmile útočné skupiny skončí své úlohy v obsazených zákopech, shromáždí velitelé své mužstvo a na dané znamení nebo v stanovenou hodinu vedou je zpět, nejlépe opět po téže cestě, kterou dříve vnikli do nepřátelské posice.

Důležitou podmínkou zdaru ústupu jest jeho ochrana dělovou palbou; proto na znamení velitele výpadového oddílu, že ústup začíná, zesílí dělostřelectvo svou palbu, jež se v tomto okamžiku skládá z palby záramovací a protibaterijní. Palba protibaterijní je proto nutná, že výpadový oddíl bude musít překročit na svém ústupu pásmo, v kterém leží nepřátelská přehrada; potlačením nepřátelského dělostřelectva ochrání se výpadový oddíl nejlépe před velkými ztrátami. Palba záramovací je nutná, aby nepřítel nemohl podniknouti v tomto okamžiku protiúder a vniknouti současně s ustupujícím oddílem do zákopů výpadového oddílu, jak bylo již dříve doloženo příkladem. Palba záramovací, postupující event. za ustupující jednotkou, trvá až do úplného dosažení vlastní posice celým výpadovým oddílem a zastaví se teprve na telefonický rozkaz velitele výpadového oddílu.

Výpadový oddíl ustupuje v pořadí předem stanoveném a po sledech: první ustoupí nosiči a sled pracovní, pak ženisté, na konec čističi, sled útočný a úderný, který překročí ústupovou záštitu. Poslední ustupují bočné a ústupové záštity, často jen na zvláštní rozkaz velitele výpadového oddílu.

Při ústupu je důležité, aby velitelé podrželi své lidi pevně v ruce a přemohli nervositu, která se při ústupu zmocní obyčejně i lidí chladnokrevných; proto se nedoporučuje překročit dělostřeleckou přehradu protivníka za každých podmínek, na př. rychlým přebíháním malých rozptýlených skupinek, nýbrž lépe je buď vyčkati, až nepřátelská palba trochu poleví, nebo vynajít mezeru v ohnivé stěně a překročit ji celou skupinou a jedním skokem.

Mnohem obtížněji se utváří ústup, jestliže nastalo již plné denní světlo, neboť nepřítel bude pronásledovat palbou; zpravidla nebudou všechny baterie a těžké kulomety protivníka dostatečně neutralisovány a způsobí proto citelné ztráty. Aby se tyto ztráty zmenšily, musí všechno vlastní dělostřelectvo neutralisovat činné baterie protivníka, všechny kulomety a minomety, jež mohou působiti do nepřátelského obranného pásma, neutralisují nepřátelské kulomety. Neskýtá-li terén zvlášť příznivé podmínky nekrytému ústupu, bude nutno zastříti ustupující oddíl stěnou umělé mlhy. Použití tohoto prostředku však vyžaduje, aby velitelé tím více podrželi své lidi pevně v ruce.

Pro prudkou palbu nepřítele nebude někdy možné přenést všechny mrtvé a těžce raněné vojíny a objemnější předměty kořisti do vlastního obranného pásma a bude proto nutno nechat je prozatím na nějakém krytém místě, které lze snadno nalézt v prostoru mezi oběma frontami; později, až palba poleví, nebo za tmy, dopraví se ranění, mrtví a i předměty kořisti do zákopů.

Koná-li se ústup ještě za tmy, bude pro výpadovou jednotku často nesnadné nalézt nejkratší cestu k vlastním zákopům; proto se zjistí několik dní před výpadem nočním průzkumem, je-li z terénu před překážkami vidět nějaký nápadný předmět, který by mohl udávat směr ustupující jednotce i za temné noci. Bývají to obrysy kopců, siluety charakteristických skupin stromů a p., vyčnívající nad horizont.

Kde takových směrových objektů není, musí se ukazovati výpadovému oddílu zpáteční cesta světelnými a zvukovými signály: vypalováním raket, umístěním stálého světla, neb ještě lépe světla přerušovaného, houkáním sirén, píšťalami atd. Světelná znamení jsou spolehlivější než akustická, přitahují však dělovou palbu; zvukové signály jsou lepší za mlhy, ač také nechrání plně před nedorozuměním.

Mimo to jsou průchody v překážkách označeny nápadným způsobem: praporky, bílými pásy, bíle natřenými kolíky nebo barevnými lampičkami a ovšem silně střeženy.

Blíží-li se výpadový oddíl k vlastní pozici, musí se zavčas nechat hlasitým voláním poznati, a to tím dříve a hlasitěji, čím rychleji se ústup provádí.

Následuje-li nepřítel za ustupujícím oddílem, nutno na to stráž a posádku zavčas a hlasitě upozorniti; oddíl překročí překážky a umístí se v prvním zákopě k odražení pronásledujícího nepřítele.

U průchodů v překážkách je připraven materiál k jejich rychlému uzavření a několik ženistů, kteří po projití výpadového oddílu na rozkaz velitele téhož oddílu překážky uzavrou. Stráž u překážek vpustí do vnitř výpadový oddíl jen na základě smluveného hesla.

Vojska, jež se výpadu neúčastní, jsou po celou dobu akce v plné bojové pohotovosti, jež započne aspoň dvě hodiny před hodinou H. Úkryty prvního pásma — podle okolností celý první zákop — jsou vyklizeny a vyhrazeny plně výpadovému oddílu k shromáždění před výpadem a k ochraně před protipřípravou a k odpočinku a ochraně před trestnou palbou po návratu z výpadu; posádka, jež se výpadu neúčastní, ponechá u úkrytů strážné; co možná zůstanou však na svých místech polní stráž a pozorovatelé; je-li třeba, doplní se jejich síť umístěním strážných a pozorovatelů po stranách a za pásmem postupu výpadového oddílu. Silně jsou střeženy také průchody v překážkách.

Také dělostřelectvo, jež se neúčastní podpory výpadu, je po celou dobu podniku v pohotovosti a připraveno podle potřeby zasáhnouti.

O obvyklých a připravených dopravních prostředcích sanitních byla řeč již dříve.

Po návratu výpadového oddílu udělí se všem zúčastněným ještě přídavek ke stravě, den nebo dva dni odpočinku a pak se výpadový oddíl rozpustí. Byl-li podnik provázen zdarem, nesmí nyní vyšší velitelství skrbliťi odměnami.

Kdyby se zteč nezdařila nebo kdyby byl podnik předčasně prozrazen nepříteli, nutno učiniti zvláštní opatření; především nutno zajistiti pomoc všech palebných prostředků, jež mohou působiti do prostoru, v němž se koná výpad. Nezdařilo-li se zteč, dá velitel výpadového oddílu předem smlu-

vený zvukový a snad i zrakový signál: na toto znamení jde celý oddíl rychle zpět, bez ohledu na sousední skupiny, a shromáždí se na nějakém předem označeném místě, kde se uspořádá, a pak v pořádku ustoupí. Znamení k ústupu je zároveň znamením dělostřelectvu. Velitelé skupin a sledů dbají, aby všichni vlastní ranění i mrtví byli odneseni zpět.

Velmi nesnadné jest odvolat akci krátce před započítím podniku; je to možné jen několik hodin před vystoupením výpadového oddílu z předního zákopu, protože rozkazy často neproniknou včas a není možné přesně stanovit dobu, které je potřebí k dodání rozkazu; snadno by se mohlo stát, že by útočila část pěchoty a naběhla by ještě do vlastní granátové palby, nebyla-li by zničena nepřítelem. Aby se toto nebezpečí zmenšilo, musí vésti důkladně vybudovaná spojovací síť od velitele, výpad řídicího, až k místu velitele výpadového oddílu a event. velitelů útočných skupin ve vyčkávacím stanovišti prvního zákopu. Nejlépe je však smluviti nějaké velmi nápadné zvukové znamení, které je daleko slyšet; k tomu účelu bude lze použití signálních prostředků plynových pozorovacích hlídek (gongů, sirén, píšťal a p.).

IX.

Závěr.

Výpady jsou výborným prostředkem k řešení velké řady úkolů, zejména nepřekonatelným pramenem zpráv; mimoto jsou výbornou školou velitelů i mužstva, zejména školou pro útok. Proto nutno se již v míru zabývat studiem výpadů a cvičiti nejen pěchotu, ale občas i jiné zbraně v účasti při podobných akcích.

Tato studie, projednávající výpady s hlediska spíše všeobecného, nemůže ovšem dáti recept pro každý jednotlivý případ. Za různých okolností, proti různému nepříteli budou i výpady různé jak rozsahem, tak provedením. Čím menší podnik, tím jednodušší provedení, tím důležitější však odvaha každého jednotlivého účastníka. Čím větší podnik, tím podrobnější a soustavnější musí býti příprava, pak nelze tak počítati s jednotlivci, jako spíše masou a materiálem. Ne v každém případě nutno zabíhati do všech podrobností zde uvedených. Jiné je provedení ve válce pohybné, jiné na frontě ustálené, jiné za tmy, jiné za světla...

Naše armáda musí cvičiti výpady za nejrůznějších okolností. Výcvik lze u pěchoty započítati, jakmile je výcvik družstva ukončen, neboť k přepadu nepřátelské polní strážce není třeba mnoho více. Věc se nacvičí nejdříve ve dne, pak za soumraku, dále za noci jasnější, později za velké temnoty. Na začátku se cvičí věc spíše formálně, technika výpadů, proto stačí opakovati s mužstvem za tmy totéž cvičení, jež nováčkové provedli již ve dne. Aby nenastaly známé indiánštiny, nutno mužstvo držeti dobře na uzdě, co možná kontrolovati každé družstvo jedním gážistou, který je ovšem vzorným příkladem, jak se chovati nenápadně.

Aby nevznikly nesprávné představy u nováčků, nekonati cvičení výpadu v noci, dokud nejsou probrány základní prvky výcviku pro noční boj, jako je orientace za tmy, tiché přibližování atd.

Je dobře, řídí-li tento výcvik osobně velitel roty, není však třeba, aby k nočnímu cvičení výpadu vyšlo z kasáren více mužů, než kolik je při věci účastno. Je dobře opakovati cvičení na vhodné

zvoleném terénu tak dlouho, až se všichni vojíní účastní cvičení jako příslušníci výpadového oddílu.

Cvičení se postupně kombinují co do rozsahu i naskytajících se obtíží. Činnost jiných zbraní nutno značkovati a aplikačně s mužstvem probrati, podrobně hlavně s poddůstojníky.

V době pokročilejšího výcviku musí cvičiti pěší pluky i výpady, jichž se zúčastní výpadové oddíly v síle jedné roty i více, opět zprvu ve dne, později za temnoty. Jednotky atd. podporující nepřítel, nutno co nejpečlivěji značkovati. Takové cvičení s rotou s válečným počtem může nejlépe zařídit sám velitel pluku. Cvičení musí se nutně účastniti i jiné zbraně, v posádce přítomné, t. j. dělostřelectvo a ženisté, nebo aspoň zákopníci, musí se tedy konati v dohodě mezi veliteli. Před nácvikem musí účelně předcházeti společné aplikační cvičení účastnivších se zbraní, neboť s mírovými prostředky nelze učiniti cvičení dosti názorným, a mnoho důležitých jevů a okolností bude nutno supponovati.*)

Aby bylo možné cvičiti výpad na ustálené frontě, je nutno, aby byl v každé posádce někde v koutě cvičiště vybudován kus zákopové sítě, neskládající se však jen z několika rozpadlých trosek zákopových, nýbrž pravidelně ročně udržovaný, opatřený různými orgány, jako stanovišti kulometů, pozorovatelnou, překážkami, podzemním úkrytem, granátovými jamami atd., aby vojin mohl cvičiti výpad v prostředí, kdy podobné podniky jsou nejčastější.

Cvičiti nutno také obranu proti výpadům. Ta je zajímavou kapitolou sama o sobě, avšak popis obrany proti výpadům vymyká se z rámce této úvahy.

Podotýkám jen, že nejhlavnější složkou obrany pěchoty proti předem rozpoznanému nepřátelskému výpadu jest úplná změna normálního rozložení v ohroženém pásmu posice. Isolované polní stráže bude nutno za soumraku stáhnouti zpět, z několika roztříštěných hnízd odporu zřídí se lépe jedno silné hnízdo — spíše opěrný bod — s připravenou obranou na všechny strany. Je najevo, že tak vzniknou mezi těmito hnízdy velké mezery, ale naděje nepřítel na úspěch — zajetí protivníka — se tím značně zhorší a útočící místo překvapení je sám překvapen.

Ke konci nutno se zmíniti ještě o způsobu, jímž je možné již v míru doplniti vhodně přípravu pěchoty k provádění výpadů: je to sport!

O tom výborně píše npor. Werner: „Výpady jsou sportem války. Při těchto podnicích záleží na silných nervech, na dobře zpracovaném tělu a na osobní energii jako snad při žádné jiné bojové činnosti. Jako při nějakém sportovním závodu leží tu účastník výpadu v startu a očekává do jisté míry výstřel k výražení. Aby dosáhl vítězné svého cíle, musí hospodařiti a šetřiti svými silami a přemoci mrtvý bod (ochabnutí).“

Při výpadech závisí celý podnik často na konečné síle a vytrvalosti každého muže. Zaváhati nesmí ani jediný. Kdo tyto podmínky splní? Jen typ zdravého sportovce: „Dobře protrenované šlachovité tělo umožní plížení, skákání od jámy k jámě, překročení překážek a rychlé vběhnutí do nepřátelských zákopů i vyběhnutí z nich. Ze

*) Výbornou pomůckou pro nácvik výpadů je kniha německého podplukovníka R. Stollberga: „Kampfschule für Infanterie, V. Teil (Patrouillendienst und Handstreich)“.

svých závodů ví sportovec, že jen železná vůle vede k cíli. Postaví-li se do cesty překážky — on chce a proto i může je přemoci. Vůle k vítězství stala se mu dlouholetým prováděním sportu druhou přirozeností. Pravý sportsman nezná žádných nálad; je pánem své nálady, i když se mu vede bídě. Je samostatný, neboť v svých závodech zápasil již často o cenu sám. Proveďte svůj úkol také, když schází vůdce; vzhledem k své sportovní výchově je k tomu sám dostatečně mužem. Jen smrt jej přemůže.“

Nejlepším důkazem důležitého vlivu sportu jsou četné úspěchy Angličanů, což sami Němci o těchto „nevojácích“ upřímně uznávají. Angličané a Američané nepřerušovali sportovní výchovu vojáků ani za války, na hřištích za frontou udržovali mužstvo v ustavičném trainingu jako nějaké závodní koně, a to mělo své dobré odůvodnění nejen jako duševní odpočinek a změna válečné jednotvárnosti. Proto i v naší armádě nutno neztenčeným pěstováním sportu vychováti budoucí československé úderníky.

Štábní kapitán Karel OKTÁBEC:

Noční střelba dělostřelectva za součinnosti světlometu.

Při letošní ostré střelbě 5. polní dělostřelecké brigády v Brdech bylo provedeno též jedno cvičení ve střelbě noční za součinnosti světlometu. Protože to bylo první cvičení toho druhu po převratu, bylo velmi zajímavé a poučné.

Z předvedené ukázky noční střelby se světlometem bylo patrné, že účel, princip a způsob použití světlometu při noční střelbě dělostřelectva není ještě úplně jasně chápán, znám a vžit. Podle mého názoru lze si uvedeně tři věci ujasnit, provedeme-li si nejprve analýsu účelu noční střelby z děl a jejich možností a na základě této analýsy vyvodíme pak způsob spolupráce světlometu.

1. Účel střelby.

Účelem noční střelby dělostřelectva je buď nutnost zastřelování baterie v noci nebo účinná palba baterie v noci ve formě palebných přepadů, palebné přehrady, palby rušivé, znepokojující, zabraňovací neb i palby proti přípravám. Při palbě účinné může zase jít buď o palbu připravenou a zastřílenou ve dne a v noci, tedy vlastně jen o její kontrolu, aneb o přenos palby na nový cíl z některého cíle denního a zase o kontrolu tohoto přenosu.

2. Možnost provedení noční střelby.

Zastřelování baterie v noci je vždy dosti obtížné a vyžaduje již velmi zkušeného velitele baterie, jakož i zkušeného pozorovatele a má skutečný a upotřebitelný výsledek hlavně a téměř výhradně jen za pozorování osného nebo dvoustranného (oboustranného) konjugovaného, při němž zase nejlépe, když jeden z pozorovatelů stojí osně, nebo při střelbě s plánoměrnou nebo zvukoměrnou četou.

Palba účinná za noci, ať už v kterékoli z dříve jmenovaných forem, neliší se valně od střelby denní vyjma způsob provedení kontroly této palby, jediné, která je zde dosti obtížnou.